

Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om en klimatstrategi

737/11.03.04/2020

Stadsfullmäktige 22.09.2020 § 91

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade följande motion för kännedom:

"Klimatstrategi

Staden behöver en strategi för hur vi ska uppnå de klimatmål som regeringen har satt upp.

Följande punkter bör tas upp i strategin:

- Koldioxidneutralitet
- Intern återvinning av näringsämnen
- Upphandling av lokala leverantörer
- Slopa fossila bränslen (bli självförsörjande på gas?)
- Kolbindning i marken (kontinuitetsskogsbruk), slopa kalhyggen i stadens skogar
- Stoppa utarmandet av den biologiska mångfalden
- Beakta behovet av död ved och andelen död ved i skogarna samt behovet av ekologiska korridorer för arterna i äldre och yngre skogar
- Ta hänsyn till sällsynta arter
- Rekommendera agroforestry inom jordbruket
- Lägga särskild fokus på att minska utsläppen i Östersjön

<https://valtioneuvosto.fi/sv/marin/regeringen/regeringsprogrammet/klimatneutralt-finland-som-tryggar-den-biologiska-mangfalden>

FÖRSLAG:

En klimatstrategi tas fram som svarar mot de klimatmål som uppställts i regeringsprogrammet. Åtminstone följande punkter bör tas upp i strategin:

- Koldioxidneutralitet
- Intern återvinning av näringsämnen
- Upphandling av lokala leverantörer
- Slopa fossila bränslen (bli självförsörjande på gas?)
- Kolbindning i marken (kontinuitetsskogsbruk), slopa kalhyggen i stadens skogar
- Stoppa utarmandet av den biologiska mångfalden
- Beakta behovet av död ved och andelen död ved i skogarna samt behovet av ekologiska korridorer för arterna i äldre och yngre skogar
- Ta hänsyn till sällsynta arter
- Rekommendera agroforestry inom jordbruket
- Lägga särskild fokus på att minska utsläppen i Östersjön"

Beredare
Föredragande

Miljövärdscchef Carl-Sture Österman, tfn 044 4585 927
Stadsdirektör Patrik Nygrén, tfn 040 511 4383
fornamn.efternamn@pargas.fi

Vänsterförbundets fullmäktige-grupp har vid fullmäktigesammanträdet 22.9 2020 inlämnat en motion om att Pargas stad behöver göra upp en klimatstrategi för att uppnå de klimatmål som regeringen satt upp. Stadsdirektören har 1.3 beslutat att miljövärdscchefen senast till stadsstyrelsens sammanträde 26.4 2021 skall bereda svar på motionen.

Motionen och ärendet är på många sätt aktuella och arbetet med att göra upp en klimatstrategi för Pargas behöver påbörjas. Pargas kan i sitt arbete dra nytta av och gärna koppla sina åtgärder till den klimatvägkarta för Egentliga Finland som uppgjorts under ledning av landskapets sektion för klimatansvar och som landskapsförbundets styrelse godkände 25.1 2021. I vägkartan konkretiseras en klimatvision med målsättning att landskapet år 2035 skall ha uppnått status som ett livskraftigt och kolneutralt landskap där man tillämpar hållbara klimatanpassade lösningar. Avsikten är att förbundet under år 2021 kontaktar kommunerna för att överenskomma om hur arbetet och olika konkreta åtgärder i kommunerna kan koordineras och konkretiseras. I vägkartan klarläggs de viktiga åtgärderna och hur de ska verkställas. Där konstateras att Finland kan uppnå kolneutralitet 2035 endast under förutsättning att kommunerna och landskapen aktivt och fördomsfritt jobbar med de målsättningar som ställs i programmet. Kommuner, företag och övriga berörda spurras att identifiera sin egen roll och för sin del förbinda sig vid att verkställa åtgärderna i vägkartan. Klimatarbetet stöder kommunernas och företagets livskraft, liksom invånarnas livskvalitet.

I många kommuner har redan ställts energi- och klimatmålsättningar. Även i Pargas har stadsfullmäktige i maj 2018 beslutat att staden ska ansluta till kommunsektorns energieffektiviseringsavtal 2017–2025. Målsättningen med detta avtal för kommunerna var en minskning av energiförbrukningen med 4 % fram till 2020 och med 7,5 % fram till 2025. Stadens fastighetssektor har 2018 via ett diplomarbete karterat stadens fastigheter och tekniska sektionen har samma år fastställt principer för energiinvesteringar. Avsikten var att vidta energieffektivisering med såväl kostnadsmässig fokus som med sikte på utsläppsminskning och en hållbar och miljövänlig utveckling. Sektionen fastslog att i fastigheter med oljeuppvärmning bör uppvärmningen ersättas med värmepumpsteknik. Elavtal bör uppgöras för inköp av el som till 100 % produceras med förnybara energikällor. Sektionen gav även Pargas Fjärrvärme Ab i uppdrag att med s.k. PPA finansieringsmodell offerera solkraft till stadens fastigheter.

I Pargas har nog principerna i energieffektiviseringsavtalet tillämpats, saker som klargjordes via diplomarbetet har till vissa delar åtgärdats, men åtgärderna för att ansluta Pargas stad till kommunsektorns energieffektiviseringsavtal har inte slutförts. Vid anslutning till avtalet skall kommunen förbinda sig till åtgärderna som bland annat förutsätter en beskrivning av utgångsläget, fastställande av nya mål, att utse ansvarspersoner, följa upp och rapportera med en bedömning av effekterna av vidtagna åtgärder. För detta behöver finnas och utses en koordinerande ansvarsperson med god kännedom bland annat om fastigheternas

energianvändning (värme, el och vatten), användningen av maskiner och fordon, stadens olika arbetsprocesser samt på vilka olika sätt arbets- och tjänsteresor kan göras klimatsmartare.

Inom staden har under rätt lång tid redan utförts åtgärder med målsättning att uppnå miljövänligare energianvändning och energibesparingar. Staden har nu år 2021 förnyat sina elavtal via ett så kallat eko-garantiavtal där elen till 100 % ska vara producerad med förnybara energikällor. Den värme som distribueras i Pargas Fjärrvärmebolags nät produceras till över 50 % med biobränsle (trä) och ytterligare över 46 % utgörs av processvärme (spillvärme) från ortens storindustri. Detta är nationellt ett mycket gott resultat. Under många år har stadens trafikenhet systematiskt bytt ut gatubelysningsarmaturer mot energieffektiva Led-armaturer och uppnått betydande inbesparingar av använd elenergi. Taken på Pargas stadshus och områdeskontoret i Nagu har försetts med solpaneler, likaså har fjärrvärmebolaget investerat i en 10 kW elproduktionsenhet med solpaneler. Staden har även byggt upp och äger ett unikt mobilt solkraftverk "sunplugged" som kan användas för elproduktion för evenemang som ordnas på platser där fast elnät saknas.

Via principerna och lagstiftningen för upphandling uppmanas kommunerna att allt mera beakta miljöaspekter, vilket gör energieffektivitet till ett lämpligt upphandlingskriterium vid sidan av pris och andra utvärderingsgrunder. De val som görs i samband med offentlig upphandling kan ha en betydande inverkan på den energiförbrukning och den klimatpåverkan som produkter och tjänster ger upphov till under sin livscykel.

Kompletterande material Egentliga Finlands klimatvägkarta 2030

Förslag Som svar på Vänsterförbundets fullmäktigegrupps motion beslutar stadsstyrelsen föreslå för stadsfullmäktige att Pargas stad beslutar inleda arbetet med att göra upp en klimatstrategi. Pargas bör i sitt arbete dra nytta av och koppla sina åtgärder till arbetet med den klimatvägkarta för Egentliga Finland som landskapsförbundets styrelse godkänt 25.01 2021. Förbundet har redan kontaktat kommunerna med avsikten att utreda kommunernas beredskap, samt att koordinera kommunernas åtgärder och roll för att förverkliga målsättningarna i vägkartan.

I klimatvägkartan för Egentliga Finland presenteras inledningsvis förändringsmålsättningar för energi-, trafik- och jordbrukssektorerna. Målsättningen är att vägkartan årligen kompletteras, till behövliga delar revideras, liksom att genomförda åtgärder följs upp och utvärderas. Nya teman som under 2021 skall granskas är samhällsstrukturen, byggande och markanvändning, samt kolsänkor och koldioxidbindning.

Pargas har redan genomfört ett flertal åtgärder som via klimatarbetet kunde synliggöras. Valonia, Egentliga Finlands servicecenter för hållbar utveckling och energi, där Pargas är långvarig medlem, kommer i klimatarbetet att fungera som hjälp och stöd för kommunerna. Samarbetet med Valonia kring klimatåtgärder kan inledas omedelbart.

En klimatstrategi är ett dokument som aktivt behöver bearbetas och som kommer att kräva kompletteringar över tid. Staden behöver tillsätta en mångsektoriell arbetsgrupp för strategiarbetet. För de konkreta åtgärderna skulle behövas en resursperson med god kännedom om stadens processer, åtminstone som projektanställd för att starta upp arbetet. För att klimatarbetet ska ge önskat resultat behöver samtliga avdelningar och sektorer involveras, delta i arbetet och för sin del ansvara för att överenskomna åtgärder genomförs.

En klimatstrategi behöver koordineras med stadens övriga strategiarbete, men kommer att förutsätta även separata åtgärder. Efter 1.10.2021, då det nya fullmäktige tillträtt, kunde stadsstyrelsen utse och tillsätta en koordinerande arbetsgrupp med representanter även från stadens förtroendevalda, för att fortsätta arbetet med en långsiktig klimatstrategi för Pargas.

Stadsfullmäktige tar del av ovanstående och förklarar ärendet som motion slutbehandlat.

Beslut

Förslaget godkändes.

Delgivning

Motionsställarna
